

Bài 8

DÂN SỐ NƯỚC TA

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS :

- Biết dựa vào bảng số liệu, biểu đồ để nhận biết số dân và đặc điểm tăng dân số của nước ta.
- Biết được nước ta có dân số đông, gia tăng dân số nhanh.
- Nhớ số liệu dân số của nước ta ở thời điểm gần nhất.
- Nêu được một số hậu quả do dân số tăng nhanh.
- Thấy được sự cần thiết của việc sinh ít con trong một gia đình.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

- Bảng số liệu về dân số các nước Đông Nam Á năm 2004 (phóng to).
- Biểu đồ tăng dân số Việt Nam.
- Tranh ảnh thể hiện hậu quả của tăng dân số nhanh (nếu có).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

1. Dân số

*** Hoạt động 1** (làm việc cá nhân hoặc theo cặp)

Bước 1 : HS quan sát bảng số liệu dân số các nước Đông Nam Á năm 2004 và trả lời câu hỏi của mục 1 trong SGK.

Bước 2 : HS trình bày kết quả, GV giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

Kết luận :

+ Năm 2004, nước ta có số dân là 82 triệu người.

+ Dân số nước ta đứng thứ ba ở Đông Nam Á và là một trong những nước đông dân trên thế giới.

GV nói thêm : Theo điều tra dân số năm 2009, nước ta có 85,8 triệu người, vẫn đứng thứ ba ở Đông Nam Á (Phi-líp-pin năm 2007 có 88,6 triệu người).

2. Gia tăng dân số

*** Hoạt động 2** (làm việc cá nhân hoặc theo cặp)

Bước 1 : HS quan sát biểu đồ dân số qua các năm, trả lời câu hỏi ở mục 2 trong SGK.

Bước 2 : HS trình bày kết quả, GV giúp HS hoàn thiện câu trả lời.

Kết luận :

– Số dân tăng qua các năm

+ Năm 1979 : 52,7 triệu người.

+ Năm 1989 : 64,4 triệu người.

+ Năm 1999 : 76,3 triệu người.

– Dân số nước ta tăng nhanh, bình quân mỗi năm tăng thêm hơn một triệu người.

– GV có thể liên hệ với dân số của tỉnh, thành phố nơi HS đang sống.

Ví dụ : Số dân tăng thêm mỗi năm ở nước ta bằng số dân của một tỉnh có dân số trung bình như Hưng Yên, Vĩnh Phúc, Thừa Thiên – Huế, Gia Lai, Bình Thuận, Vĩnh Long ; gần gấp đôi số dân của một số tỉnh như Cao Bằng, Lào Cai, Ninh Thuận ; gấp 3 lần số dân của một số tỉnh : Kon Tum, Lai Châu, Đắk Nông,...

Lưu ý : GV nên cho HS so sánh số dân tăng thêm hàng năm của cả nước với số dân của tỉnh (thành phố) nơi HS đang sống.

*** Hoạt động 3 (làm việc theo nhóm)**

Bước 1 : HS dựa vào tranh ảnh và vốn hiểu biết, nêu một số hậu quả do dân số tăng nhanh.

Bước 2 : HS trình bày kết quả, GV tổng hợp và kết luận : Gia đình đông con sẽ có nhu cầu về lương thực thực phẩm, nhu cầu về nhà ở, may mặc, học hành lớn hơn nhà ít con. Nếu thu nhập của bố mẹ thấp sẽ dẫn đến thiếu ăn, không đủ chất dinh dưỡng, nhà ở chật chội, thiếu tiện nghi,...

– GV trình bày : Trong những năm gần đây, tốc độ tăng dân số ở nước ta đã giảm dần do Nhà nước tích cực vận động nhân dân thực hiện công tác kế hoạch hoá gia đình ; mặt khác, do người dân bước đầu đã ý thức được sự cần thiết phải sinh ít con để có điều kiện chăm sóc và nuôi dạy con cái tốt hơn và nâng cao chất lượng cuộc sống.